

Národné osvetové centrum
kabinet amatérskej umeleckej tvorby
Námestie SNP 12, 812 34 Bratislava 1
www.hviezdoslavovkubin.nocka.sk

P r o p o z í c i e
celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky
v detskom a umeleckom prednese poézie a prózy,
a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie

55. HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

Vyhlasovateľom celoštátnej postupovej súťaže je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR a Ministerstvo školstva SR.

Odborným garantom celoštátnej postupovej súťaže a súťažnej prehliadky v detskom a umeleckom prednese poézie a prózy, a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie je Národné osvetové centrum – kabinet amatérskej umeleckej tvorby.

Realizátorom celoštátnej súťažnej prehliadky v detskom a umeleckom prednese poézie a prózy, a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie 55. Hviezdoslavov Kubín je Mesto Dolný Kubín.

Organizačným garantom celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky 55. Hviezdoslavov Kubín sú Mestské kultúrne stredisko Dolný Kubín, Mesto Dolný Kubín, Mestský úrad Dolný Kubín.

Spoluusporiadateľmi celoštátnej postupovej súťažnej prehliadky 55. Hviezdoslavov Kubín sú:
Základná umelecká škola P. M. Bohúňa v Dolnom Kubíne
Žilinský samosprávny kraj
Oravské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
Oravská knižnica A. Habovštiaka, Dolný Kubín
Spoločnosť priateľov umeleckého slova, Bratislava

A.

Základné údaje

Základná charakteristika

Celoštátna postupová prehliadka recitátorov v umeleckom prednese poézie a prózy I. – V. kategórie, recitačných kolektívov a divadiel poézie s jednoročnou periodicitou a výberom na Scénickú žatvu v Martine a na Moravský festival poézie vo Valašskom Meziříčí (ČR).

Súťaž je založená na dobrovoľnej činnosti žiakov, študentov a občanov, napomáha rozvíjať ich záujmy a nadanie v oblasti prednesu a interpretácie literatúry.

Poslanie prehliadky

Hviezdoslavov Kubín je najstaršou a najprestížnejšou súťažou v oblasti umeleckého prednesu a divadiel poézie. Recitátori a kolektívy svojím repertoárom a interpretáciou hlbšie spoznávajú literárne hodnoty a zoznamujú s nimi širšiu verejnosť. Jednotlivé stupne prehliadky prehlbujú literárne poznanie, tvorivosť, kultivujú jazyk, reč, pestujú vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote.

Súťaž výrazne prispieva k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov v oblasti umeleckého slova, vedie ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňuje ich záujem o sebazvedľávanie, prispieva k účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času, vytvára podmienky pre úspešnú prezentáciu týchto aktivít v školách a na kultúrnych podujatiach. Súťaž umožňuje kultúrnym a pedagogickým pracovníkom využívať poznatky zo súťaže na skvalitnenie kultúrneho života v regiónoch a výchovno-vzdelávacieho procesu detí a mládeže, predovšetkým v predmete slovenský jazyk a literatúra.

Celoslovenská súťažná prehliadka v detskom a umeleckom prednese a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie vytvorí priestor na prezentáciu, vzájomnú konfrontáciu a inšpiráciu pre všetkých záujemcov o túto činnosť prostredníctvom prehliadok, hodnotiacich diskusií, tvorivých seminárov, dielní a iných foriem vzdelávacích podujatí.

B. Priebeh súťaže

Kategorizácia účastníkov

Súťaž je viacstupňová a môže sa jej zúčastniť každý neprofesionálny recitátor, záujemca o umelecký prednes a neprofesionálne kolektívy, ktoré inscenujú literárne texty.

Súťaž sa rozdeľuje na:

- A) súťaž jednotlivcov - prednes detí
 - I. kategória (deti 2. – 4. triedy základných škôl)
 - II. kategória (deti 5. – 7. triedy ZŠ a I. - III. ročníka osemročných gymnázií)
 - III. kategória (deti 8. – 9. triedy ZŠ a IV. a V. ročníka osemročných gymnázií)
- prednes mládeže
 - IV. kategória (mládež stredných škôl a učilíšť, VI. – VIII. ročníka osemročných gymnázií a ostatná mládež do 19 rokov, vrátane)
- prednes dospelých
 - V. kategória - vysokoškolská mládež bez ohľadu na vek, a pracujúci od 20 rokov

Vo všetkých kategóriách sa súťaží osobitne v prednese poézie a v prednese prózy.

- B) súťaž kolektívov recitačné kolektívy a divadlá poézie
 - a) s priemerným vekom účinkujúcich členov súboru do 15 rokov
 - b) s priemerným vekom účinkujúcich členov súboru nad 15 rokov
- C) nesúťažná kategória netradičných variácií umeleckého prednesu

Organizačné zabezpečenie a riadenie súťaže

1. Súťaž je organizovaná na niekoľkých úrovniach.
Triedne a školské kolá organizujú základné školy, základné umelecké školy a stredné školy. Základné kolá pre občanov organizujú kultúrne a osvetové zariadenia, občianske združenia. Školské a základné kolá sa uskutočnia do konca februára 2009.
2. Obvodné kolá (podľa potreby) organizujú osvetové a kultúrne strediská alebo vybrané školské a kultúrne zariadenia, príp. občianske združenia do 20. marca 2009.
3. Okresné kolá organizujú osvetové a kultúrne strediská a vybrané školské zariadenia do 10. apríla 2009.
4. Regionálne kolá (podľa potreby) organizujú regionálne osvetové a kultúrne strediská v spolupráci so školskými zariadeniami do konca apríla 2009.
5. Krajské kolá organizujú vybrané regionálne osvetové a kultúrne strediská v spolupráci s inými zariadeniami rezortov kultúry a školstva (krajské školské úrady a i.) do 11. júna 2009.
6. Celoslovenské kolo organizuje s odbornou garanciou Národného osvetového centra v Bratislave Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v spolupráci s ďalšími celoslovenskými, krajskými a miestnymi inštitúciami v dňoch 30. 9. – 3. 10. 2009, prípadne ďalšie mestá a kultúrne zariadenia.

Podmienky účasti v súťaži

- Súťaž sa koná **v slovenskom jazyku**.
- Podmienkou účasti jednotlivcov i kolektívov je **predloženie textu** prednesu s uvedením autora a prekladateľa, alebo scenára inscenácie s uvedením autorov a prekladateľov textov a zostavovateľa scenára organizátorom súťaže.
- Časový limit pre detský prednes poézie je **5 minút** a prózy **6 minút v I. a II. kategórii**, pre prednes poézie **6 minút** a prednes prózy **8 minút v III. kategórii**, pre umelecký prednes poézie **8 minút** a prózy **10 minút v IV. a V. kategórii**.
- Recitátor, ktorý získal umiestnenie na celoslovenských kolách iných recitátorských súťaží (Rozprávkové vretienko, Šaliensky Maťko, Beniakové Chynorany, Vansovej Lomnička, Timravina studnička a ďalšie), nastupuje do celoslovenskej súťaže v detskom a umeleckom prednese **s novým** textom. Za prednesy textov, s ktorými recitátor získal umiestnenia v iných celoslovenských súťažiach, má organizátor právo recitátora zo súťaže vylúčiť.

Finančné zabezpečenie súťaže

1. Jednotlivé stupne súťaží sú v rezorte školstva financované na základe legislatívnych predpisov Ministerstva školstva SR.
2. V rezorte kultúry sú súťaže finančne zabezpečené v rozpočtoch vybraných regionálnych osvetových a kultúrnych stredísk z grantov Ministerstva kultúry SR, zdrojov vyšších územných celkov a miestnych inštitúcií.
3. Celoslovenská súťažná prehliadka je financovaná z rozpočtu Ministerstva kultúry SR, Ministerstva školstva SR, Mesta Dolný Kubín, Národného osvetového centra a ďalších kultúrnych a miestnych inštitúcií.

4. Organizátori všetkých stupňov súťaží môžu využívať financie sponzorov, občianskych združení a iných inštitúcií.

Spôsob hodnotenia súťaže

1. Organizátor súťaže zostavuje pre objektívne hodnotenie súťažiacich odbornú porotu v rozsahu 3 – 7 členov, podľa svojich možností.
2. Pri zostavovaní odborných porôt organizátor súťaže dbá na odbornosť, objektívnosť a korektnosť každého člena poroty. Členmi poroty by nemali byť pedagógovia a lektori, ktorí súťažiacich recitátorov pripravovali. V prípade, že sa tak stane, je potrebné dbať, aby sa dodržiavali objektívne a spravodlivé kritériá pri udeľovaní cien.
3. Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy na hodnotiacu prácu - zabezpečením textov recitátorov pred začiatkom súťaže a možnosťou priameho vypočutia všetkých recitátorov.
4. Organizátori prehliadok udeľujú spravidla diplomy a ceny za 1., 2. a 3. miesto na základe návrhu odbornej poroty. Tento systém udeľovania cien a výberu najlepších recitátorov do vyššieho stupňa súťaže nemusí byť jediný, organizátori si môžu zvoliť vlastný model oceňovania. Pri udeľovaní 1., 2. a 3. miesta na školských, obvodných a okresných kolách súťaže **môže byť udelené len jedno 1. miesto.**
5. Do vyššieho kola súťaže postupuje v jednej kategórii **automaticky len jeden** recitátor (spravidla z 1. miesta).
6. Organizátori nižšieho kola súťaže však **majú právo navrhnúť** vynikajúcich recitátorov (kolektívy) aj z nižšieho miesta. Organizátor vyššieho kola rozhodne podľa svojich možností a koncepcie, či návrh je možné prijať alebo nie.
7. Z krajských súťaží vyberá programová rada 55. celoslovenskej súťažnej prehliadky v detskom a umeleckom prednese a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie spravidla z 1. miest (v prípade vysokej umeleckej úrovne aj nižších miest) na celoslovenskú prehliadku recitátorov I. – V. kategórie. V prípade nižšej dramaturgickej alebo umeleckej úrovne výkonov do programu nemusia byť vybratí všetci recitátori a kolektívy z 1. miest. Recitátorov navrhuje krajská odborná porota a ich výber potvrdí programová rada celoslovenskej prehliadky na základe umeleckých požiadaviek celoštátneho podujatia.
8. Organizátori jednotlivých stupňov súťaže zabezpečia pre recitátorov udelenie diplomov a podľa svojich možností aj udelenie cien, pričom školské zariadenia sa pri ich udeľovaní riadia predpismi Ministerstva školstva SR a kultúrne zariadenia možnosťami svojich financií.

Práva a povinnosti súťažiacich

1. Deti a recitátori IV. kategórie majú právo prihlásiť sa do triedneho, resp. školského (v V. kat. fakultného) kola v škole, ktorú navštevujú.
2. Recitátori IV. a V. kategórie, ak sa školské kolá nekonajú, majú právo prihlásiť sa do súťaže základného kola podľa miesta bydliska alebo pracoviska. V prípade, že školské a kultúrne inštitúcie základné kolá neorganizujú, recitátori majú právo prihlásiť sa do vyšších kôl súťaže (obvodné, okresné, regionálne, resp. krajské), avšak do najnižšieho kola, ktoré sa v okruhu jeho pôsobenia organizuje. Recitátora navrhuje a prihlášku potvrdzuje v tomto prípade škola, vedenie pracoviska alebo útvar kultúry a školstva úradu, pod ktorý recitátor svojím trvalým bydliskom patrí.

3. Kolektívy sa prihlasujú v regionálnych osvetových strediskách, pod ktoré územne patria, resp. ktoré organizujú okresné (regionálne, resp. krajské) postupové prehliadky.
4. Za dodržanie regulárnych pravidiel pri zaradení recitátorov do východiskového kola zodpovedá organizátor tohto kola.
5. Recitátor prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým textom**, ktorý predkladá organizátorom súťaže.
6. Recitátor je povinný prednášať text **naspamäť**.
7. Recitátori, ktorí sa zúčastnili na celoslovenskej prehliadke 54. Hviezdoslavov Kubín, **majú právo** nastúpiť v nasledujúcom roku súťaž v krajskom kole, ak nemenia vekovú súťažnú kategóriu. Recitátori, ktorí sa zúčastnili krajského kola súťaže, majú právo v nasledujúcom roku nastúpiť do súťaže na okresnej prehliadke, ak nemenia vekovú súťažnú kategóriu. V prípade zmeny vekovej súťažnej kategórie začínajú súťaž v základných kolách.

C. Krajské prehliadky

Banskobystrický kraj

(Stredoslovenské osvetové stredisko Banská Bystrica)
Sládkovičova Radvaň, Banská Bystrica

. 14. -15. mája 2009

Trenčiansky kraj

(Trenčianske osvetové stredisko Trenčín)
Štúrov Uhrovec (IV. – V.)
Podjavorinskej Bzince (I. – III.)

Bratislavský kraj

(Malokarpatské osvetové stredisko Modra)
Bratislavské metamorfózy, Bratislava-Ružinov (I. – III.)
Štúrova Modra (IV. a V.)

12. - 14. 5. 2009
11. 6. 2009

Žilinský kraj

(Turčianske kultúrne stredisko Martin)
Vajanského Martin (I. – V.)

20.-22.5.2009

Nitriansky kraj

(Tribečské osvetové stredisko Topoľčany)
Hviezdoslavov Kubín, Topoľčany (I. – III.)
Hviezdoslavov Kubín, Topoľčany (IV. – V.)

21. 5. 2009
4. 6. 2009

Prešovský kraj

(Ľubovnianske osvetové stredisko Stará Ľubovňa)
Hviezdoslavov Kubín, Stará Ľubovňa (I. – III.)
(Podduklianske osvetové stredisko Svidník)
Hviezdoslavov Kubín, Svidník (IV. – V.)

28. 5. 2009
29. 5. 2009

Trnavský kraj

(Trnavské osvetové stredisko Trnava)
Hollého pamätník, Trnava (I. – V.)

1. – 2. 6. 2009

Košický kraj

(Zemplínske osvetové stredisko Michalovce)

Metamorfózy slova, Michalovce (I. – V.)

3. – 5. 6. 2009

Organizátori krajských prehliadok navrhujú na celoštátnu prehliadku vystúpenia jednotlivcov a kolektívov I. – V. kategórie spravidla z 1. miest a z ďalších miest odporúčajú inscenácie súborov a vystúpenia jednotlivcov, ak ide o mimoriadne kvalitné výkony a predstavenia prostredníctvom **prihlášok**, ktoré odošlú na adresu **Národné osvetové centrum, KAUT, Mgr. Jaroslava Čajková, Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava 1, resp. mailovou poštou cajkova@nocka.sk**.

Uzávierka zaslania prihlášok je **11. jún 2009**.

V prihláške recitátora je potrebné uviesť tieto údaje:

- meno, osobné údaje a kontakty recitátora
- autor textu
- názov textu
- kniha, časopis, publikácia, prípadne rukopis, odkiaľ text pochádza (aj s údajmi vydavateľa a roku vydania)
- prekladateľa
- minútáž
- kategória
- spolupráca s pedagógom / lektorom / metodikom / iným
a priložiť text prednesu.

K prihláškam divadiel poézie a recitačných kolektívov je potrebné priložiť tieto údaje:

- zriaďovateľ súboru
- vedúci súboru alebo kontaktná osoba s uvedením mena adresy a kontaktov
- menoslov interpretov (príp. osoby a obsadenie)
- údaje o zostavovateľovi scenára (príp. autoroch textov), režisérovi, scénografovi, autorovi hudby, prípadne ďalších tvorcov inscenácie
- textová predloha inscenácie
- odborné hodnotenie inscenácie (s menami hodnotiteľov) so stručným, ale výrazným uvedením, v čom navrhovateľa vidia výnimočnosť, inšpiratívnosť či iný predpoklad, oprávňujúci zaradiť inscenáciu / vystúpenie do programu celoštátnej prehliadky
- slovo o súbore do programového bulletinu
- fotografie z inscenácie / vystúpenia, použiteľné pre tlač a propagáciu.

Za prijaté sa budú považovať iba komplexne spracované prihlášky (so všetkými náležitosťami) a **doručené do 11. júna 2009**.

D. Celoštátna prehliadka

Realizátori **55. Hviezdoslavov Kubín**
Mesto Dolný Kubín
Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
Základné umelecké školy v Dolnom Kubíne
Národné osvetové centrum v Bratislave
Žilinský samosprávny kraj
Oravské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
Oravská knižnica A. Habovštiaka, Dolný Kubín
Oravské múzeum P.O.Hviezdoslava, Dolný Kubín
Spoločnosť priateľov umeleckého slova

Termín **30. 9. – 3. 10. 2009**

Miesto **Mestské kultúrne stredisko Dolný Kubín**

Finančné zabezpečenie Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo školstva SR
Mesto Dolný Kubín
Národné osvetové centrum
sponzori

Program

časť programová - prezentácia vybraných víťazných recitátorov krajských prehliadok na základe návrhu krajských porôt a výberu programovej rady 55. Hviezdoslavovho Kubína
- prezentácia recitačnej kolektívnej tvorby a divadiel poézie na základe návrhov krajských porôt a výberu PR 55. HK
- doplňujúci program, ktorý bude nadväzovať na jubilejné výročia P. O. Hviezdoslava a samotného podujatia

časť vzdelávacia - hodnotiace diskusie o súťažiacich recitátoroch a divadlách poézie
- prednášky a semináre pre kultúrnych a pedagogických pracovníkov
- exkurzie spojené s osobnosťou P. O. Hviezdoslava

Program celoštátnej prehliadky vytvára programová rada na základe návrhov odborných porôt z ôsmich krajských prehliadok –
na nesúťažiacich a súťažiacich recitátorov I. –V. kategórie,
na detské recitačné kolektívy
na divadlá poézie
na nesúťažné vystúpenia netradičných variácií umeleckého prednesu.

Programová rada má právo nezaraďovať do súťažnej časti návrhy, ktoré nerešpektujú Propozície celoslovenskej postupovej prehliadky v detskom a umeleckom prednese poézie a prózy, a v tvorbe recitačných kolektívov a divadiel poézie a vybrať z návrhov produkcie, ktoré zodpovedajú požadovanej kvalite celoslovenského podujatia.

Programová rada navrhuje ďalšie typy umeleckého, vzdelávacieho a sprievodného programu 55. Hviezdoslavovho Kubína.

Výber recitátorov a súborov uverejní NOC čo najskôr od stretnutia programovej rady na internetovej stránke www.hviezdoslavovkubin.nocka.sk, najneskôr do konca júna 2009.

Hodnotenie

Vystúpenia recitátorov v jednotlivých kategóriách budú odborne hodnotiť odborné poroty a lektorský zbor, vymenované vedením Národného osvetového centra. Hlavným kritériom hodnotenia bude umelecká kvalita a prínos pre ďalšie pozitívne smerovanie umeleckého prednesu jednotlivcov a kolektívov na Slovensku.

Okrem odborných porôt bude detský prednes hodnotiť detská porota, recitátorov IV. a V. kategórie študentská porota, zostavené z vybraných detí a mládeže príslušného regiónu.

Ocenenia

- Hlavné ceny primátora mesta Dolný Kubín súborom – za najkvalitnejšie umelecké produkcie s postupom na Scénickú žatvu.
- Ceny spoluorganizátorov a sponzorov v IV. - V. kategórii v umeleckom prednese poézie a prózy (1. – 3. miesta a čestné uznanie) s návrhom na postup na Scénickú žatvu.
- Ceny MŠ SR detským recitátorom za účasť
- Diplomy za účasť (NOC) – každému účastníkovi 55. Hviezdoslavovho Kubína
- Vecné ceny sponzorov – za pozoruhodné inscenácie a individuálne výkony

Kontakt

Mgr. Jaroslava Čajková

Národné osvetové centrum

Nám. SNP 12

812 34 Bratislava 1

tel 0918 716 014, fax 02/59214102, e-mail cajkova@nocka.sk